

Nieuwe WGA biedt gemeenten veel besparingskansen

Gemeenten doen er goed aan, zich af te vragen hoe zij om willen gaan met de kosten van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van hun (ex-) werknemers. Vanaf 1 januari 2017 kunnen werkgevers dit financiële risico voor het eerst helemaal zelf dragen, niet alleen voor vast maar ook voor tijdelijk personeel. Een gesprek met Henk Konings, consultant sociale zekerheid bij Loyalis en Chris Ravensbergen adviseur Risicomanagement bij VNG: 'Wie het goed aanpakt, is als eigenrisicodragers al snel voordeliger uit dan bij UWV.'

De regelgeving rond arbeidsongeschikte werknemers staat voor een ingrijpende verandering. Op 1 januari 2017 smelten de premies voor WGA-vast en WGA-flex samen. Uitvoeringsinstantie UWV brengt bij publiek verzekerde werkgevers dan voortaan in één enkele premie de kosten in rekening. Die premie geldt voor vast én tijdelijk personeel dat wegens gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid is ingestroomd in de WGA. Op zichzelf een kleine technische wijziging: op dit moment betalen deze werkgevers precies dezelfde kosten, maar zijn die nog verdeeld over afzonderlijke premies voor vast personeel (WGA-vast) en flexibel personeel (WGA-flex). De veranderingen en vooral de kansen die met deze premiewijziging samenhangen zijn echter groot, zegt Konings. 'Werkgevers hebben bij de WGA van oudsher de keuze tussen publiek verzekeren bij UWV en eigenrisicodragen. Tot nu toe gold eigenrisicodragen echter uitsluitend voor vast personeel. Voor flexmedewerkers was de werkgever hoe dan ook aangewezen op UWV. Terwijl hij intussen wel al sinds 2014 financieel wordt afgerekend op de kosten van hun uitkeringen. Nu krijgen werkgevers eindelijk de kans om zélf deze schadelast te beheersen, door eigenrisicodragers te worden voor het volledige risico.'

Dit houdt eigenrisicodragen in:

- Publiek verzekerde werkgevers betalen voor de WGA en de Ziektewet premies waarvan de hoogte toeneemt naarmate er meer instroom van werknemers in deze regelingen plaatsvindt.
- Bij kleine werkgevers stelt UWV deze premies sectoraal vast, bij grote gebeurt dit volledig individueel en bij middelgrote geldt een mengvorm.
- Wie gaat eigenrisicodragen, betaalt in plaats van deze gedifferentieerde premies zélf de kosten van de uitkeringen die (ex-) werknemers ontvangen en neemt diverse uitvoeringstaken op zich. In veel gevallen wordt dit geborgd door middel van een private verzekering.
- Eigenrisicodragen is financieel voordelig als de werkgever er – al dan niet met hulp van specialisten – in slaagt om de schadelast beter te beheersen dan UWV.

Werk aan de winkel

De nieuwe WGA-situatie betekent dat er voor iedere gemeente werk aan de winkel is, ongeacht de vraag of zij op dit moment voor de WGA-vast eigenrisicodragers is of zich publiek heeft verzekerd. 'Eigenrisicodragen voor de WGA is vanaf 2017 alleen nog mogelijk voor vast en flexibel personeel samen,' legt Konings uit. 'Hierdoor moeten werkgevers die nu eigenrisicodragers voor de WGA-vast zijn, zich afvragen of ze de WGA-flex erbij willen nemen.' Het antwoord op deze vraag kunnen de gemeenten in kwestie volgens hem het beste laten afhangen van hun ervaringen met het eigenrisicodragerschap. 'Wat heeft het ons gekost en wat heeft het opgeleverd? Dit is een goed moment om daarover de balans op te maken. Maar over het algemeen ligt het voor de hand dat eigenrisicodragers de kans grijpen om nu ook bij flexibel personeel zelf aan de knoppen te zitten.' Gemeenten die nu publiek verzekerd zijn voor de WGA-vast, moeten volgens Konings vooral goed beseffen dat dit het ideale moment is om te gaan eigenrisicodragen. 'Minister Asscher heeft bepaald dat als een werkgever nu uitstapt, de kosten van al lopende uitkeringen achterblijven bij UWV. Het achterlaten van deze zogenaamde staartlasten levert een eenmalig voordeel op dat kan oplopen tot wel 7% van de loonsom. Je moet bij wijze van spreken gek zijn om dit niet op zijn minst te overwegen.'

Zelf aan de knoppen

Belangrijker dan tijdelijk voordeel is echter de fundamentele vraag wie bij de schadelastbeheersing het best aan de knoppen kan zitten: UWV of de gemeente zelf. Konings legt de keuze bewust in deze vorm op tafel, want het is voor hem beslist geen uitgemaakte zaak dat een eigenrisicodragers zou moeten kiezen tussen UWV en een private verzekeraar. 'Zeker voor een wat grotere gemeente kan het aantrekkelijker zijn om het financiële risico daadwerkelijk zelf te dragen. In tegenstelling tot gewone werkgevers hebben gemeenten bij eigenrisicodragen geen garantieverklaring van een financiële instelling nodig. Hierdoor hebben ze ook geen last van het feit dat veel verzekeraars zo'n garantie alleen willen geven in combinatie met een verzekering voor het eigenrisicodragen.' Als het aan Konings ligt, benutten gemeenten de resulterende vrijheid ten volle. 'Overweeg goed hoeveel risico je kunt en wilt lopen. En of je zelf dienstverlening wilt inkopen op het gebied van ziektebegeleiding en re-integratie, of dit liever overlaat aan een verzekeraar.'

Gemeenten en eigenrisicodragen: de huidige situatie

- De meeste grote gemeenten zijn op dit moment eigenrisicodragers voor de WGA-vast.
- Bij de kleinere gemeenten is de verdeling eigenrisicodragers/publiek verzekerd ruwweg 50/50.
- Grote gemeenten dragen het financiële risico vaak daadwerkelijk zelf (dus zonder verzekering).
- Kleinere gemeenten hebben zich hiervoor vaak wel verzekerd.

Het verschil maken

Goede inrichting van de ziektebegeleiding en re-integratie is wat bij eigenrisicodragen uiteindelijk het verschil maakt ten opzichte van publiek verzekeren. Konings: 'Een eigenrisicodragers kan re-integratiegevallen zelf monitoren en analyseren. Is investeren in werkhervatting kansrijk, of wordt dat hard werken tegen beter weten in? En is het de moeite waard om een herbeoordeling aan te vragen, omdat een volledig maar niet duurzaam arbeidsongeschikte wellicht kan doorstromen naar de IVA en dan voor de werkgever geen premieschade meer oplevert? Dit soort zaken doe je zelf mogelijk al snel beter dan UWV, zeker als je je laat ondersteunen door specialisten. Hierdoor verdienen investeringen in het inrichten van een eigen oplossing zich vrijwel altijd terug.'

Ook de Ziektewet

Dit laatste punt gaat volgens Konings ook op voor de periode waarin zieke tijdelijke krachten in de Ziektewet verblijven. 'Gaat een gemeente eigenrisicodragen voor de nieuwe WGA, dan is het logisch om dit te combineren met het eigenrisicodragerschap voor de Ziektewet. En ga je bij de WGA om welke reden dan ook niet over op eigenrisicodragen, overweeg dan toch om het voor de Ziektewet wel te doen. In beide gevallen geldt namelijk dat je als werkgever alleen op deze manier invloed hebt op doorstroom van ziek tijdelijk personeel vanuit deze regeling naar de WGA.' En ook al is dit flexrisico bij de lokale overheid in vergelijking met sommige andere sectoren beperkt, voorkomen is wat Konings betreft bij de WGA altijd beter dan genezen. 'Het klopt dat vervangingen en tijdelijke projecten bij gemeenten relatief weinig voorkomen. Maar het is vaak wel gebruikelijk dat een eerste contract een jaarcontract is. Er is dus toch altijd een risico dat het een keer misgaat. En als dat gebeurt, is de schade groot.'

Laat je adviseren

Wat moet een gemeente die het eigenrisicodragerschap wil overwegen concreet regelen? Ravensbergen adviseert publiek verzekerde gemeenten om met spoed hun situatie in kaart te laten brengen en zich te laten adviseren. 'Een goede inventarisatie en afweging, offertes opvragen en vergelijken: het is specialistisch werk en kost al gauw een paar maanden. En wil je gaan

eigenrisicodragen, dan moet ook de OR nog de tijd krijgen om hierover te adviseren. De aanmelding moet uiterlijk 1 oktober 2016 binnen zijn bij de Belastingdienst, dus de tijd is beperkt.'

Is een gemeente op dit moment al eigenrisicodrager voor de WGA-vast, dan geldt min of meer hetzelfde. 'Een garantieverklaring hebben gemeenten zoals gezegd niet nodig en er is wat meer tijd om te beslissen, namelijk tot 31 december 2016. Maar het is wel verstandig om zorgvuldig af te wegen of je de WGA-flex er inderdaad bij wilt nemen. En zo ja, hoe je dan de ziektebegeleiding en re-integratie regelt, zowel voor de WGA als voor de daaraan voorafgaande Ziektewetperiode. Een gespecialiseerde adviseur helpt je om het tempo én de kwaliteit van de besluitvorming te bewaken.'

<Streamers>

'Eindelijk de kans om zélf de schadelast te beheersen'

'Investerings verdienen zich vrijwel altijd terug'